

โครงการพัฒนาโครงสร้างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภูมิภาคอาเซียน

ความเป็นมา

จากข้อมูลของสถาบันวิจัยด้านเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียนและเอเชียตะวันออก (ERIA) ธุรกิจกว่าร้อยละ 90 ในภูมิภาคอาเซียนคือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และก่อให้เกิดการจ้างงานโดยรวมอยู่ที่ระหว่างร้อยละ 57- 91 ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศ อย่างไรก็ตาม ส่วนแบ่งของปริมาณการส่งออก และรายได้โดยรวมอยู่แค่ระหว่างร้อยละ 10 - 30 เท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการก้าวเข้าสู่สากลของ SMEs ยังคงอยู่ในระดับที่ต่ำมาก

การขาดการรับรู้ และการได้รับข้อมูลที่จำกัดว่าจะเข้าสู่ตลาด และได้รับประโยชน์ทั้งจากตลาดภายในและภายนอกภูมิภาคอย่างไรนั้น ยังคงเป็นความท้าทายหลักที่ SMEs ในภูมิภาคอาเซียนเผชิญอยู่ บ่อยครั้งที่การไม่รู้เงื่อนไข และมาตรฐานในระดับนานาชาติส่งผลให้ SMEs ขาดการเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าระดับภูมิภาคหรือระดับโลก และทำให้การเติบโต และการขยายตัวของธุรกิจเป็นไปได้ยาก เพราะฉะนั้นการพัฒนาการเข้าถึงข้อมูล เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง รวมถึงโปรแกรมต่างๆ ที่สร้างศักยภาพที่ตรงจุด จึงมีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ธุรกิจเข้าถึงตลาดได้มากขึ้นทั้งในระดับภูมิภาคและนานาชาติ

วัตถุประสงค์

เพื่อปรับปรุงและพัฒนาข้อมูล และบริการต่างๆ ที่ส่งเสริม SMEs ภายใต้กรอบการทำงานของแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของอาเซียนปี ค.ศ. 2025 (ASEAN SAPSMED 2025) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ด้วยการนำแนวคิดหลักต่อไปนี้มาปฏิบัติใช้

1. ปรับปรุงศูนย์ให้บริการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอาเซียน
2. สร้างความแข็งแกร่งให้กับศูนย์ข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งชาติ
3. สนับสนุนให้บริการต่างๆ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระดับชาติก้าวเข้าสู่สากล

แนวทางการดำเนินงาน

ด้วยความร่วมมือกับคณะกรรมการด้านวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยอาเซียน (ACCMSME) โครงการฯ จะสนับสนุนให้มีการนำแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของอาเซียน ปี ค.ศ. 2025 (SAPSMED 2025) มาปฏิบัติโดยเน้นไปที่ 2 จุด คือ การปรับปรุงการเข้าถึงตลาดและการเข้าสู่สากลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ C) รวมถึงยกระดับนโยบาย และสภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบ (2 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ D)

นอกจากนี้ โครงการฯ ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำจากองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน โดยคาดการณ์ให้มีความร่วมมือระดับประเทศอย่างใกล้ชิดกับประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาและเวียดนาม เพื่อปิดช่องว่างของการพัฒนา และการนำมาปฏิบัติใช้ ในขณะเดียวกัน ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ก็จะมาช่วยแบ่งปันประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญด้วย

โครงการฯ มุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนความช่วยเหลือและตอบสนองความต้องการที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ในบริบทของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้นผู้ได้รับผลประโยชน์หลักจากโครงการฯ ก็คือ เจ้าของ และทีมงาน SMEs ของประเทศสมาชิกอาเซียน เฉพาะสำหรับธุรกิจที่มีความตั้งใจ และมีศักยภาพที่จะกล่าวสู่ความเป็นสากลเท่านั้น ไม่รวมถึง SMEs ที่สนใจการดำเนินธุรกิจเฉพาะแค่ตลาดระดับชาติเท่านั้น แม้ว่าธุรกิจเหล่านี้อาจจะได้รับผลประโยชน์โดยอ้อม ด้วยการจัดหาสินค้าขายส่งให้กับ SMEs อื่นๆ ที่ถูกบูรณาการอยู่ในห่วงโซ่มูลค่าระดับภูมิภาคก็ตาม

ผลการดำเนินโครงการที่ผ่านมา

1. บริการต่างๆ ด้านข้อมูลและการส่งเสริม SMEs ระดับภูมิภาค ได้รับการสนับสนุนด้วยระบบดิจิทัลและกระตุ้นให้เกิดธุรกิจ SMEs เพิ่มขึ้น
2. บริการต่างๆ ด้านข้อมูลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาและเวียดนาม ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อเชื่อมโยงธุรกิจ SMEs นำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจและการจ้างงานในภูมิภาคอาเซียน
3. การเข้าถึงตลาดและสภาพคล่องด้านการลงทุนถูกยกระดับ นำไปสู่การเติบโตทางด้านการค้าและธุรกิจในภูมิภาคอาเซียน
4. เครือข่ายของผู้ประกอบการขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสด้านการค้าทั้งภูมิภาค
5. แนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของประเทศไทยในการส่งเสริมบริการด้านข้อมูลเชิงดิจิทัลของธุรกิจ SMEs ได้ถูกนำไปปรับใช้กับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ

ผู้สนับสนุนด้านงบประมาณ: กระทรวงเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMZ)

ประเทศ: ประเทศบรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทยและเวียดนาม

หน่วยงานร่วมดำเนินการ: คณะกรรมการด้านวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยอาเซียน (ACCMSME) และหน่วยงานระดับชาติที่ทำงานเกี่ยวข้องกับ SMEs ของทั้ง 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน โดยพันธมิตรในประเทศไทย คือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ระยะเวลาดำเนินโครงการ: 2561 – 2564

ข้อมูลเพิ่มเติม: www.thai-german-cooperation.info, www.asean-agrifood.org

ติดต่อ: ยศธนา ศรีพรหมไชย

อีเมล: yosthana.siphomsay@giz.de

¹ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ C: เพื่อปรับปรุงการเข้าถึงตลาดและการก้าวเข้าสู่สากลของ SMEs วิสาหกิจต่างๆ ของอาเซียน มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการเข้าถึงตลาด และไม่ครอบคลุมถึงประเด็นต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขในระดับนานาชาติ การขาดความรู้เชิงเทคนิคที่นักคิดค้นวิสาหกิจเหล่านี้ไม่มีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าระดับโลก ด้วยเหตุนี้ การให้ข้อมูล แพลตฟอร์ม รวมถึงโปรแกรมการสร้างสภาพแวดล้อมที่จำเป็นทางเทคโนโลยีจะทำให้ธุรกิจเข้าถึงตลาดได้มากขึ้นในระดับภูมิภาค และนานาชาติ

² เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ D: เพื่อยกระดับนโยบาย และสภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา SMEs ในระดับรัฐบาลทั้งภายในและภายนอกมีความสำคัญต่อการบูรณาการในระดับภูมิภาค นโยบาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ซึ่งสอดคล้องและนำมาใช้ในประเทศสมาชิกอาเซียนนั้น จะส่งเสริมให้กิจการทำงานร่วมกันในระดับภูมิภาค โดยเริ่มจากการทำให้ขั้นตอนการลงทะเบียนมีค่าใช้จ่ายที่ถูกลง และรวดเร็วขึ้น ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวก และทำให้ธุรกิจสตาร์ทอัพมีปริมาณเพิ่มขึ้น

*เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของอาเซียน (SAPSMED)